

Innholdsfortegnelse

FORORD	9
INNLEDNING	II
KAPITTEL 1 LITERACY – HVA ER DET?	15
Literacy som kognitive ferdigheter	19
Literacy som sosial praksis	20
Literacy som tilgangskompetanse og samfunnsdeltakelse	22
Literacy som danning	26
Forskjellige typer literacy	28
Tidlig literacy	28
Kulturell literacy	30
Fagspesifikk literacy	32
Media literacy	35
Sosiale medier-literacy	37
Kritisk literacy	39
New literacies	42
Kort konklusjon og veien videre	43
KAPITTEL 2 SPRÅKLIG SOSIALISERING	45
Shirley Brice Heath – om hvordan barn fra ulike sosiale miljøer sosialiseres inn i tekstenes verden	48
James Paul Gee – om hvordan skolen systematisk belønner bestemte måter å bruke språk på	49

Sylvi Penne – om hvordan elever med ulik sosial bakgrunn leser de samme tekstene	51
Teksthendelser og tekstpraksiser	56
KAPITTEL 3 LITERACY I DEN DIGITALISERTE HVERDAGEN	61
Fra lineær til modulbasert lesing	66
Multimodale (nett-)tekster	67
Endrete maktforhold mellom forfatter og leser	70
Gjennomkommersialiserte tekster	72
Sosiale medier: et narrativ om deg selv	77
Digitale spill	82
KAPITTEL 4 SKOLENS LITERACY	87
Å gjengi faglig innhold «med egne ord»	90
Lesing av pedagogiske tekster – spesielt lærebøker	93
Utydelige, allvitende avsendere og utydelige mottakere	95
Tematisk inndelt og oppstykket lesing	96
Terminologi – fagenes sentrale begreper	97
Generelt akademisk språk	99
Nominalisering	100
Hvordan leses lærebøkene?	101
Hvordan leses skjønnlitterære tekster i skolen?	102
Samtaler om tekst	104
Nye tendenser i skolens literacy	109
Mer individuelle tekstpraksiser	110
Tekstpraksiser som er mindre forankret i skolen	115
Hva betyr disse endringene i skolens literacy?	118
KAPITTEL 5 HVORDAN KAN VI GI ELEVENE ALLSIDIGE TEKST- PRAKSISER?	121
1. Vis frem hele prosessen knyttet til lesing, skriving og tolkning	123
2. Bruk av fagbegreper og fagspråk	126
3. Et mangfold av tekster – også fra elevenes fritid	131
4. Arbeid med sjanger i alle fag	133
5. Bruk av eksempeltekster og skriverammer	135

6. Kritisk literacy	137
7. Snakk om – og på tvers av – tekster	139
Avsluttende kommentar	141
LITTERATUR	143
STIKKORD	165